

Biblioteka
Politechniki
Krakowskiej

RAPORT Z BADANIA ANKIETOWEGO NA TEMAT
OTWARTEJ NAUKI NA POLITECHNICE KRAKOWSKIEJ
IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI (PRZEPROWADZONEGO
W DNIACH 19.05–15.07.2025)

Oprac. wyników ankiety:

Część 1 (pytania 1-7): Anna Donnersberg, BWM BPK

Część 2 (pytania 8-17): Katarzyna Osiadła, OI i Marzena Pazdur, OZZ BPK

Część 3-4 (pytania 18-27): Katarzyna Dudek i Justyna Gajos, OIN BPK

Część 5 (pytania 28-32): Piotr Dąbrowski, OUZ BPK

Kompilacja i podsumowanie: Katarzyna Dudek, OIN BPK

Ankieta dotycząca otwartej nauki na Politechnice Krakowskiej

Część 1. Informacje ogólne. Odpowiedzi na pytania 1-7.

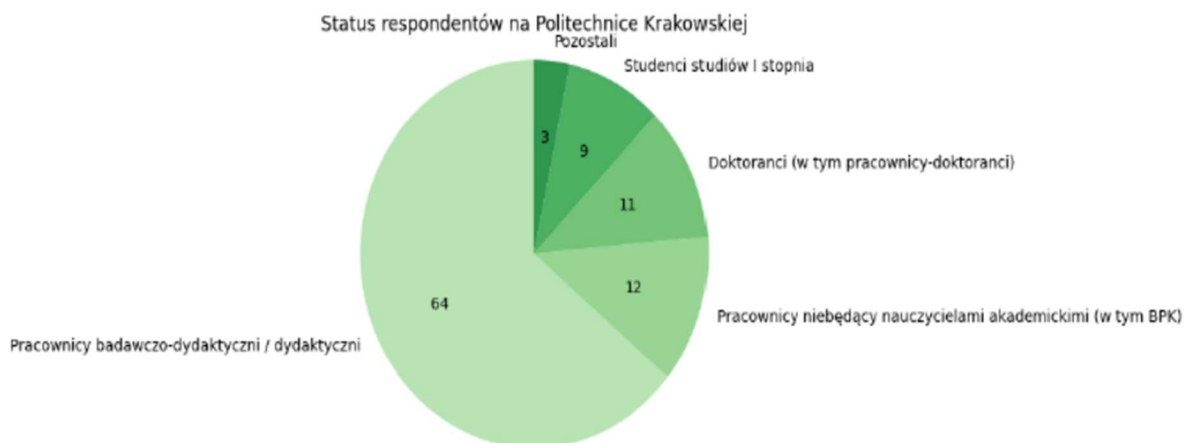
Zakres analizy:

1. Status na Politechnice Krakowskiej (Na Politechnice Krakowskiej jestem...)
2. Jednostka / wydział (Moim wydziałem / jednostką jest (można zaznaczyć kilka opcji))
3. Grupa wiekowa (Należę do grupy wiekowej)
4. Tytuł / stopień naukowy (Posiadam tytuł / stopień)
5. Dyscyplina naukowa (W jakiej dyscyplinie nauki prowadzisz badania?)
6. Afiliacja publikacji do PK (Czy jesteś autorem / autorką lub współautorem / współautorką publikacji afiliowanej do Politechniki Krakowskiej?)
7. Realizacja projektów badawczych na PK (Czy realizowałeś / realizowałaś lub realizujesz projekt badawczy na Politechnice Krakowskiej?)

1. Status na PK

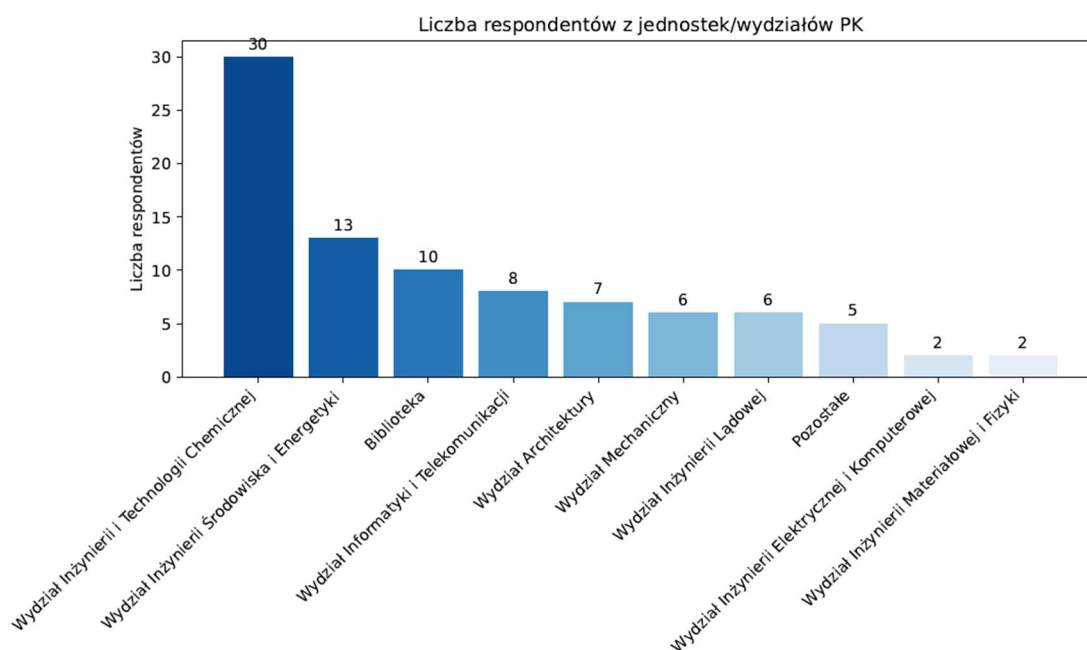
Najwięcej respondentów to:

- pracownicy badawczo-dydaktyczni / dydaktyczni – 57 osób
- pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi – 11 osób (w tym BPK)
- doktoranci – 10 osób (w tym pracownicy-doktoranci)
- studenci studiów I stopnia – 8 osób
- pozostali – 3 osoby

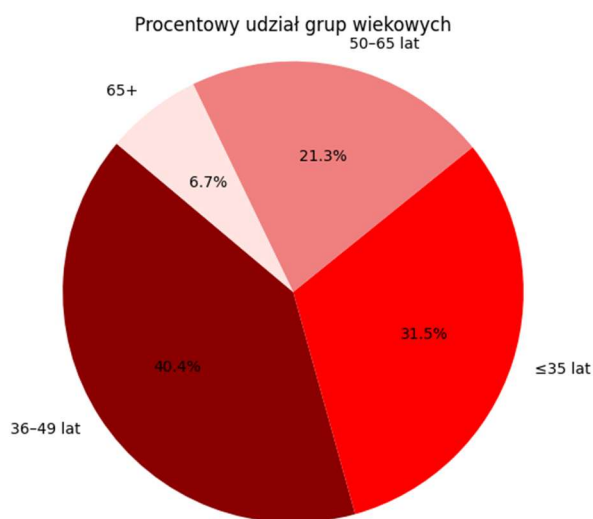
2. Jednostki / wydziały

- Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej – 30 osób
- Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki – 13 osób
- Biblioteka – 10 osób
- Wydział Informatyki i Telekomunikacji – 8 osób
- Wydział Architektury – 7 osób
- Wydział Mechaniczny – 6 osób
- Wydział Inżynierii Lądowej – 6 osób
- Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej – 2 osoby
- Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki – 2 osoby
- Pozostałe – 5 osób (w tym doktoranci, studenci)

3. Grupy wiekowe

- 36–49 lat – 36 osób
- 50–65 lat – 19 osób
- ≤35 lat – 28 osób
- 65+ – 6 osób

4. Tytuł / stopień naukowy

Najczęściej posiadane stopnie:

- doktor – 31 osób
- magister – 25 osób
- doktor habilitowany – 14 osób
- profesor – 8 osób
- licencjat – 2 osoby

- brak tytułu – 9 osób

5. Dyscypliny naukowe

Najczęściej wskazywane:

- Inżynieria chemiczna i pokrewne – 24 osoby
- Inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka – 11 osób
- Architektura i urbanistyka – 7 osób
- Inżynieria mechaniczna – 3 osoby
- Inżynieria lądowa, geodezja i transport – 3 osoby
- Matematyka – 3 osoby
- Inżynieria materiałowa – 2 osoby
- Nauki o komunikacji społecznej i mediach – 2 osoby
- Pozostałe dyscypliny były reprezentowane pojedynczo:
 - ✓ Pedagogika pracy
 - ✓ Nauki społeczne
 - ✓ Budowa i eksploatacja maszyn
 - ✓ Mechanika
 - ✓ Dynamika nieliniowa
 - ✓ Nauki fizyczne
 - ✓ Automatyka, elektrotechnika, elektronika i nauki kosmiczne
 - ✓ Energetyka
 - ✓ Biokataliza

6. Afiliacja publikacji do PK

- Tak – 68 osób
- Nie – 21 osób

7. Realizacja projektów badawczych

- Tak – 48 osób
- Nie – 41 osób

Wnioski z odpowiedzi na pytania 1-7:

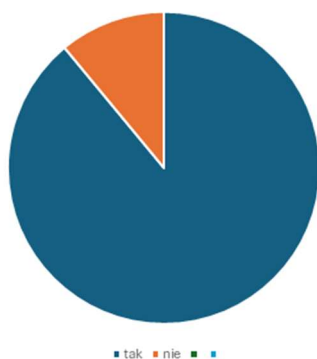
- Najbardziej zainteresowane tematyką OA są pracownicy badawczo dydaktyczni w przedziale wiekowym 36-49 lat ze stopniem doktora lub magistra. Prym wiodą chemicy.
- Znacząca większość osób nieposiadających tytułu naukowego zgłosiła brak publikacji afiliowanych do PK (pracownicy BPK, studenci, pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi)
- Z 48 ankietowanych prowadzących badania na PK, 2 osoby zgłosiły, że nie afiliują swoich publikacji do PK (profesor I doktorant).

Część 2. Świadomość Otwartej Nauki. Odpowiedzi na pytania 8-17

8. Czy termin "otwarta nauka" jest Ci znany?

- Tak – 78
- Nie – 11 (4 doktor, 2 mgr, 1 licencjat, 1 nie posiadam)

Czy termin "otwarta nauka" jest Ci znany?

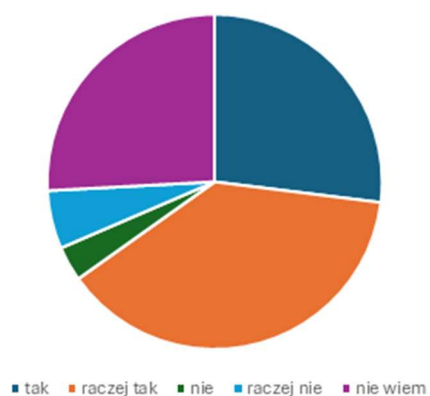

Zdecydowana większość respondentów deklaruje znajomość terminu OA

9. Czy Politechnika Krakowska promuje otwartą naukę (np. otwarte publikacje, otwarte dane badawcze)?

- Tak – 24
- Raczej tak – 34
- Nie – 3 (2 odp. doktor chemia)
- Raczej nie – 5 (3 doktor, 2 mgr)
- Nie wiem – 23

Czy Politechnika Krakowska promuje otwartą naukę (np. otwarte publikacje, otwarte dane badawcze)?

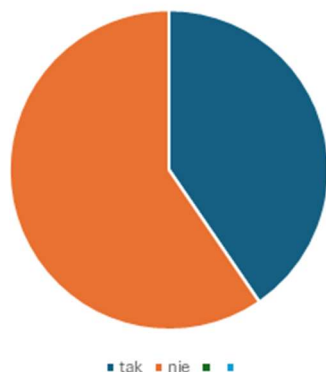

Ponad połowa respondentów uważa, że tak.

10. Czy znasz treści z zakładki "Otwarta Nauka" na stronie Biblioteki Politechniki Krakowskiej?

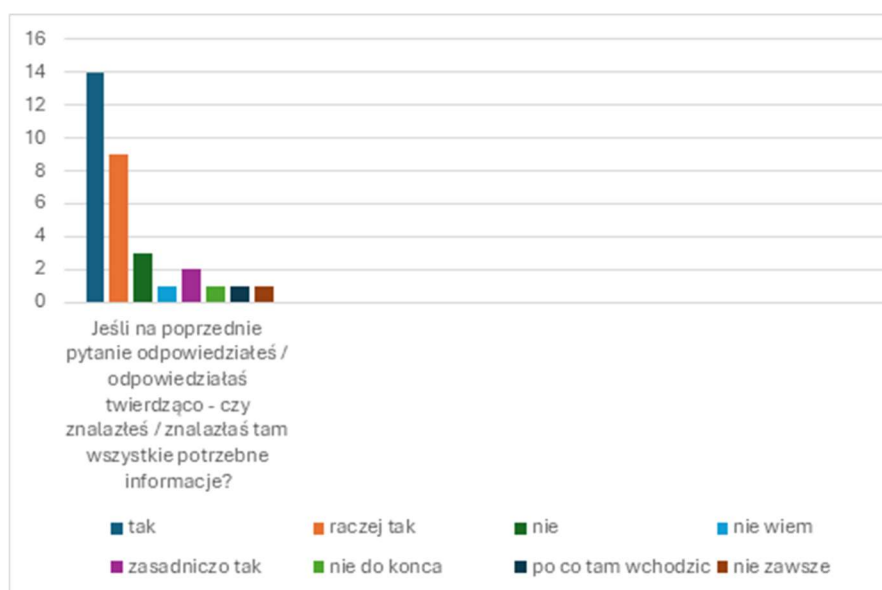
- Tak – 36
- Nie – 53

Czy znasz treści z zakładki "Otwarta Nauka" na stronie Biblioteki Politechniki Krakowskiej?

11. Jeśli na poprzednie pytanie odpowiedziałeś / odpowiedziałaś twierdząco - czy znalazłeś / znalazłaś tam wszystkie potrzebne informacje?

- Tak - 14
- Raczej tak - 9
- Nie-3
- nie wiem-1
- Zasadniczo tak/w zasadzie tak -2
- Nie do końca - 1
- Po co tam wchodzić – 1
- Nie zawsze - 1

Tylko 32 odpowiedzi - (4 brak) - 23 tak/raczej tak.

12. Czego Twoim zdaniem brakuje w zakładce „Otwarta Nauka”? 24 odpowiedzi

- informacji o tym, że podatnicy Polscy płacą zagranicznym czasopismom za OA, co jest ewidentnym drenażem środków, a badania są za darmo przejmowane z OA przez firmy niekoniecznie ze zwrotem do kasy Państwa.
- Brak informacji jak, gdzie i jakie dane deponować w repozytoriach, jak je przygotować do deponowania itp.
- przydałyby się odnośniki do aktualnych zasad udzielania dofinansowania przez uczelnię publikacji w OA pracowników PK
- Bazy są niepełne. Co prawda wiem, że wykupienie dostępu wiąże się z wysokimi kosztami, ale uczelnia wyższa aspirująca do miana uczelni badawczej powinna zapewniać większy dostęp do zasobów literaturowych.
- Dostępu do pdf wielu książek, podręczników
- Jasnych precyzyjnych wytycznych jak należy tę politykę realizować, zwłaszcza w odniesieniu do płatnych publikacji.
- brakuje bezpośredniego kontaktu do osoby sużającej pomocą w doborze odpowiednich czasopism spełniających wymagania coraz bardziej rygorystyczne (po roku 2025 ulegną zmianie !!!) odnośnie otwartego publikowania, najważniejszy jest kontakt z osobą człowiekiem a nie stroną internetową, na stronach dostępnych bez udziału domeny PK można znaleźć dużo informacji ale czy na tym polega wsparcie jednostki ze strony jedynie martwa strona internetowa i myśli że sprawa jest załatwiona!!
- Częstszej aktualizacji zawartości strony
- brak informacji i oferty o dedykowanych ON szkoleniach

6 odpowiedzi pozytywnych

7 odpowiedzi negatywnych (nie, nie ma zdania, nie wiem).

Uwagi: finansowanie – problem kosztów przewija się w odpowiedziach podobnie, jak emocjonalna opinia na temat braku wsparcia personalnego.

13. Znajomość POD (Czy znasz treść Polityki Otwartego Dostępu obowiązującej na Politechnice Krakowskiej?)

- Tak, znam jej treść - 34 osoby
- Nie, jeszcze się z nią nie zapoznałem / zapoznałam - 29 osób
- Nie wiedziałem / wiedziałam, że istnieją takie zalecenia - 26 osób

Czy znasz treść Polityki Otwartego Dostępu obowiązującej na Politechnice Krakowskiej?

14. Przeszkody POD (Czy dostrzegasz przeszkody w realizacji Polityki Otwartego Dostępu na Politechnice Krakowskiej? (można zaznaczyć kilka opcji))

Odpowiedzi NIE / nie znam treści, więc aktualnie nie widzę przeszkód - łącznie 48 osób

Odpowiedzi TAK – łącznie 41 osób (w tym kilka opcji wyboru)

- Tak, brak wystarczających informacji na temat zasad realizacji Polityki (11 odpowiedzi)
- Tak, brak jasnych zasad finansowania publikacji (25 odpowiedzi)
- Tak, niechęć do dzielenia się wynikami pracy własnej (np. danymi badawczymi) (20 odpowiedzi)
- Tak, ryzyko prawne, prawa autorskie (12 odpowiedzi)
- Dodatkowe odpowiedzi:
 - Sposób prowadzonych badań, praca chemiczna produkuje duże ilości danych, które jednak trudno kategoryzować, w moim przypadku to są chronologiczne notatki, z eksperymentów/dziennik + wyniki badań strukturalnych, jednak te wszystkie dane tworzą tak złożoną sieć, że uporządkowanie jej i publikacja to ogromny, niemal nadludzki wysiłek; (1 odpowiedź)
 - kradzież pomysłów (1 odpowiedź)
 - tak, ryzyko dostępu do nowych technologii i rozwiązań, w tym tych chronionych prawami autorskimi i patentowymi, a co za tym idzie ich zastosowania i sprzedaży bez zgody autora (1 odpowiedź)
 - brak strategii, brak zaplanowanych działań w tym kierunku (1 odpowiedź)

15. Korzystanie z OA (Czy w swojej pracy naukowej lub w toku studiów korzystałeś / korzystałaś z publikacji w otwartym dostępie, otwartych danych badawczych lub otwartych kursów edukacyjnych (np. na platformie Navoica,...))

- Tak - 66 osób
- Nie - 23 osoby

Czy w swojej pracy naukowej lub w toku studiów korzystałeś / korzystałaś z publikacji w otwartym dostępie, otwartych danych badawczych lub otwartych kursów edukacyjnych (np. na platformie Navoica,...)

16. Uczestnictwo w wydarzeniach OA (Czy wziętyś / wzięłabyś udział w wydarzeniu dotyczącym otwartej nauki (szkolenie, warsztaty itp.)?)

- Tak – 33 odpowiedzi
- Raczej tak – 35 odpowiedzi
- Raczej nie – 13 odpowiedzi
- Nie – 8 odpowiedzi

17. Czy masz sugestie lub rekomendacje dotyczące propagowania dobrych praktyk otwartej nauki na uczelni? Jeśli tak - jakie?

12 (na 89) osób odpowiedziało, że ma sugestie:

- Na chwilę obecną jest to wspieranie zagranicznych wydawnictw polskimi pieniędzmi. Model subskrypcyjny jest znacznie lepszy. Nie wyobrażam sobie, że przysłowiowa Pani Jadzia z warzywniaka w czasie wolnym czyta specjalistyczne publikacje naukowe i brak OA jej w tym przeszkadza. Szkoły powinny mieć wykupiony dostęp na poziomie państwa (to realizuje ICM), natomiast firmy powinny same sobie wykupić dostęp. OA sprawia, że płacimy pieniądze za badania, które oddajemy innym
- Przydałby się większy rozgłos. Jestem na uczelni 4 lata i jeszcze nie słyszałem, żeby politechnika prowadziła „otwartą naukę”,
- Informacje z pierwszej ręki od kogoś kto od wielu lat udostępnia dane badawcze; informacje jakie dane udostępniać w jakich dziedzinach itp.
- To jest dziwne, że z jednej strony jesteśmy naukowcami i mamy za zadanie rozpropagować nasze odkrycia jak najszerszemu gronu, a z drugiej trzeba się z badaniami kryć, bo "ktoś cię wyprzedzi i już nie opublikujesz". Jest to pewien dysonans na poziomie ludzkiej natury moje-twoje który jest chyba nie do uniknięcia. Najbardziej jest widoczny na linii styku nauka-biznes lub gdy ktoś łączy spin-off z karierą naukowca. Może warto byłoby przeszkolić ludzi z tego co znaczy być naukowcem, wyjaśnić co warto chronić, a co nie, bo niektórzy zachowują się jak biznesmeni.
- czy jest możliwość, aby przedstawiciele uczelni podjęli inicjatywę poszerzenia programu otwartego publikowania w ramach licencji krajowej w Elsevier i Springer, aby na liście

znalazły się czasopisma z dyscypliny architektura i urbanistyka? WAPK w ostatniej ewaluacji otrzymało kategorię naukową A+, ale koszty ponoszonych APC są bardzo wysokie, a dobre tytuły (np. Landscape&Urban Planning, Urban Forestry & Urban Greening i inne) nie są objęte tym programem. Co za tym idzie - architekci i architekci krajobrazu praktycznie nie mogą z nich korzystać i są skazani na wysokie opłaty, na które brak pieniędzy w budżecie wydziału.

- Jeśli się wymaga, to trzeba też znaleźć środki
- Infografiki, jest to szybki sposób na pokazanie zagadnień np. Otwartej nauki, nie mam czasu na szkolenie z tego zakresu.
- oczywiście że mam spotkania, z kierownikami projektów naukowych w szczególności tych z NCN, nie tylko pracownikami, ale i doktorantami którzy za 3000 pln mają publikować wyniki badań w otwartym dostępie!! jak zarządzać wynikami i projektem aby był poprawnie rozliczony
- Bardziej przydatny byłby dostęp do artykułów naukowych niektórych zagranicznych wydawnictw do których PK nie ma dostępu
- Kwestie bezpieczeństwa prawnego (otwarte publikowanie w zasadzie zabezpiecza interes prawny autora)
- webinary z ekspertami
- Nie, uważam, że osoba zainteresowana jest w stanie znaleźć wszystko czego potrzebuje na stronie Biblioteki PK a jak nie to wie gdzie się zwrócić.

Wnioski z odpowiedzi na pytania 13-17

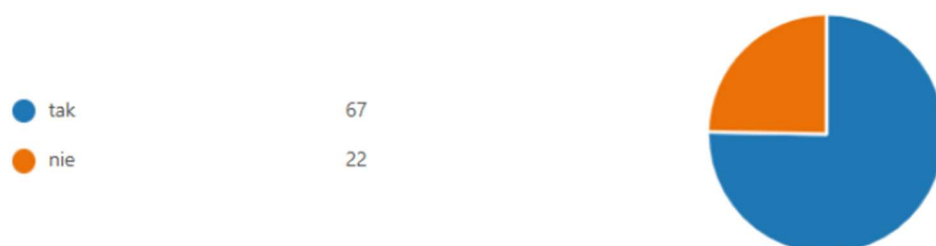
- 1/3 respondentów zna POD na PK, 1/3 nie zapoznała się z nią, 1/3 nie wie, że w ogóle istnieje – co oznacza, że 2/3 wie, że są takie zalecenia, ale niewielka ilość się z nimi zapoznała
- większa część respondentów (choć różnica tylko 7 osób) jednak dostrzega przeszkody w POD na PK i potrafi wskazać, które według nich są istotne: głównie chodzi o zasady finansowania i niechęć do dzielenia się wynikami własnej pracy, na trzecim miejscu jest kwestia prawa autorskiego;
- 66 odpowiedzi potwierdzających korzystanie z otwartych zasobów, otwartych danych badawczych czy otwartych kursów,
- 68 odpowiedzi potwierdzających chęć uczestniczenia w wydarzeniach OA;
- tylko 12 osób zasugerowało jakie dobre praktyki ON można zastosować na uczelni, wskazane odpowiedzi są różne, co potwierdza, że różne są też potrzeby dotyczące wsparcia z zakresu ON.

Część 3 i 4. Otwarte publikowanie (pytania 18-19) i otwarte dane badawcze (pytania 20-27)

18. Czy opublikowałeś / opublikowałaś pracę naukową (np. artykuł) w otwartym dostępie?

- Tak – 67 osób (75%)
- Nie – 22 osób (25%)

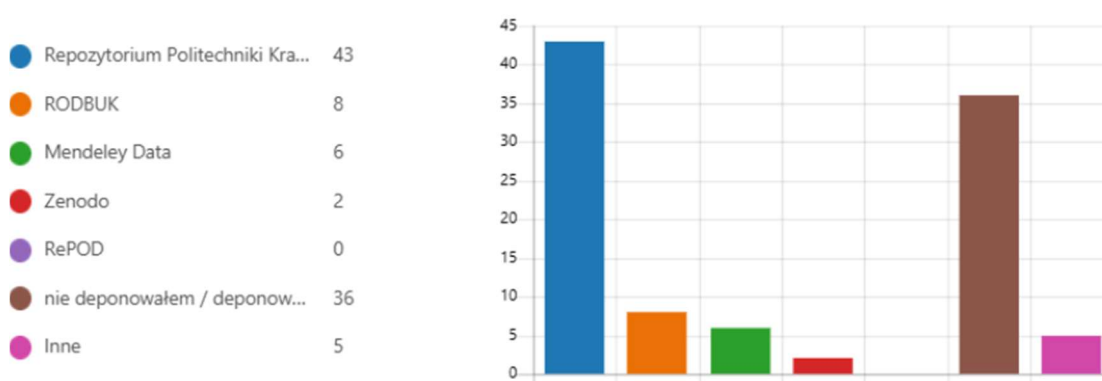
Czy opublikowałeś / opublikowałaś pracę naukową (np. artykuł) w otwartym dostępie?

19. Czy zdeponowałeś / zdeponowałaś swoje prace naukowe i/lub dane badawcze w którymś z poniższych repozytoriów?

- Repozytorium Politechniki Krakowskiej – 43 osób (43%)
- RODBUK – 8 osób (8%)
- Mendeley Data – 6 osób (6%)
- Zenodo – 2 osób (2%)
- RePOD - 0
- nie deponowałem / deponowałam – 36 osób (36%)
- Inne – 5 osób (UJPII, arXiv.org, preprint.org, Repozytorium prac dyplomowych UJ, Research Gate) 5 %

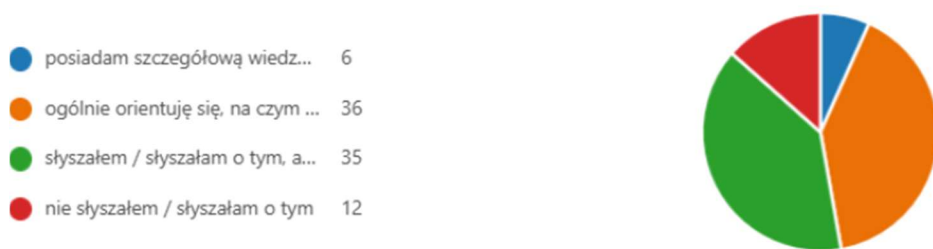
Czy zdeponowałeś / zdeponowałaś swoje prace naukowe i/lub dane badawcze w którymś z poniższych repozytoriów? (można zaznaczyć kilka opcji)

20. Jak oceniasz swoją wiedzę dotyczącą deponowania danych badawczych w otwartych repozytoriach?

- Posiadam szczegółową wiedzę popartą doświadczeniem – 6 osób (7%)
- Ogólnie orientuję się, na czym to polega – 36 osób (40%)
- Słyszałem / słyszałam o tym, ale nie znam szczegółów – 35 osób (39%)
- Nie słyszałem / słyszałam o tym – 12 osób (13%)

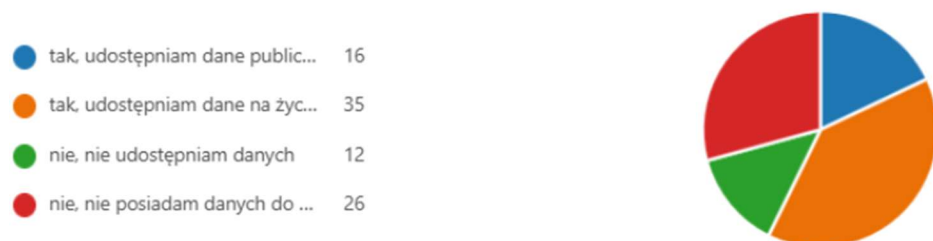
Jak oceniasz swoją wiedzę dotyczącą deponowania danych badawczych w otwartych repozytoriach?

21. Czy udostępniasz swoje dane badawcze?

- udostępniam dane publicznie – 16 osób (18%)
- udostępniam dane na życzenie innych badaczy – 35 osób (39%)
- nie udostępniam danych – 12 osób (13%)
- nie posiadam danych do udostępnienia – 26 osób (29%)

Czy udostępniasz swoje dane badawcze?

22. Na pytanie otwarte (powiązane z poprzednim, 21) „Jeśli nie udostępniłeś / udostępniłaś danych badawczych, napisz dlaczego” otrzymaliśmy 18 odpowiedzi:

- Dlaczego mam to robić?
- nie widzę potrzeby, moje dane były bardzo niszowe i nikt ich nie będzie potrzebował
- Nie posiadam takich. A nawet nie wiedziałem gdzie można zamieszczać
- Nie posiadam danych do udostępnienia
- Nie jestem świadomy że jest taka możliwość i potrzeba
- Brak wiedzy, które dane i w jaki sposób powinnam udostępnić
- Nie
- Jest to najczęściej dużo dodatkowego zachodu - dlatego udostępniam na życzenie - jeśli ktoś ich potrzebuje znaczy, że mój wysiłek miał sens, Jeśli udostępniam komukolwiek to nie wiem ani kto z nich korzysta, ani czy to miało sens.
- Większość danych jest zawarta w artykułach.
- nie ta dziedzina
- jestem zmuszony udostępniać albowiem prowadzę projekty NCN a publikowanie wyników badań finansowanych z ncN wymaga otwartego publikowania
- You want my data pay me.
- Jest to dodatkowa praca administracyjna, która spowolni proces badawczy. Jest takich prac już aż nadto.
- Bo ich nie posiadam

- specyfika badań dyscypliny
- zwiększenie cytowań, pomoc innym naukowcom w badaniach, możliwość współpracy
- czasochłonność procesu zgłaszania, szukanie odpowiedniej bazy, wykorzystuję automatyzacja opec access po stronie jednostki publikującej
- brak

23. Czy korzystałeś / korzystałaś z zasobów RODBUKa?

- Tak – 7 osób (8%)
- Nie – 56 osób (63%)
- Nie wiem jak korzystać – 3 osoby (3%)
- Nie wiedziałem / wiedziałam, że takie repozytorium istnieje – 20 osób (22%)
- Korzystałem / korzystałam z innego repozytorium – 3 osoby (3%)

RODBUK to Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich (rodbuk.pl) współtworzone przez Politechnikę Krakowską od 2023 r. Czy korzystałeś / korzystałaś z zasobów RODBUKa?

● tak	7
● nie	56
● nie wiem jak korzystać	3
● nie wiedziałem / wiedziałam, że...	20
● korzystałem / korzystałam z in...	3

24. Na pytanie otwarte (powiązane z poprzednim, 23) „Jeśli korzystałeś / korzystałaś z repozytorium danych badawczych innego niż RODBUK (zarówno do deponowania danych jak i korzystania z zasobów), podaj jego nazwę” otrzymaliśmy 13 odpowiedzi:

- Zenodo, Figshare, Mendaley Data, OpenAire itp.
- Nie
- ZENODO, Mendeley
- Nie
- Crystallography Open Database (repozytorium tematyczne)
- jw
- Zenodo
- ?
- mendeley
- GitHub
- Głównie to repozytoria uczelni, ale też ResearchGate
- biblioteka PK
- nie

25. Jakie korzyści widzisz w udostępnianiu danych badawczych?

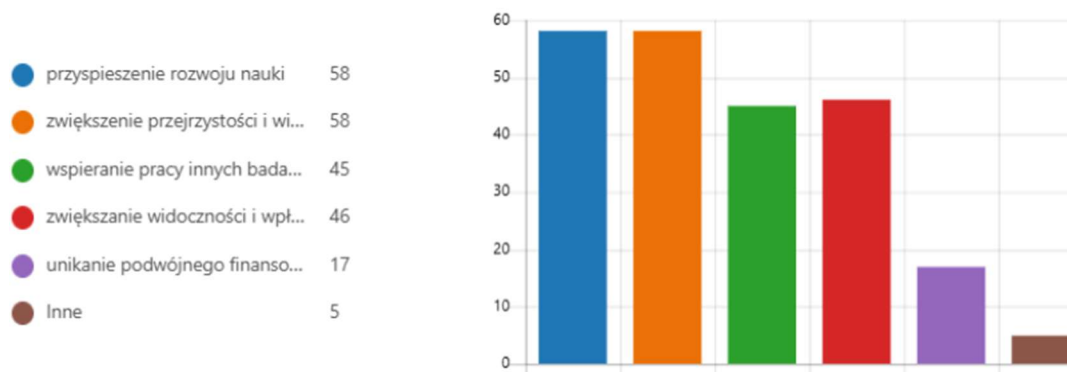
- przyspieszenie rozwoju nauki – 58 osób (25%)
- zwiększenie przejrzystości i wiarygodności badań naukowych – 58 osób (25%)
- wspieranie pracy innych badaczy – 45 osób (20%)

- zwiększanie widoczności i wpływu własnych badań – 46 osób (20%)
- unikanie podwójnego finansowania badań – 17 osób (7%)
- Inne – 5 osób (2%)

Inne odpowiedzi:

„nie dotyczy”, „W obecnych realiach nie widzę korzyści. W idealnym świecie pewnie byłoby ich kilka”, „nie widzę szczególnie, jest to wymóg formalny narzucony przez ncn”, „modele uczenia maszynowego mogą się doskonalić”, „satisfakcja ;)”

Jakie korzyści widzisz w udostępnianiu danych badawczych? (można zaznaczyć kilka opcji)

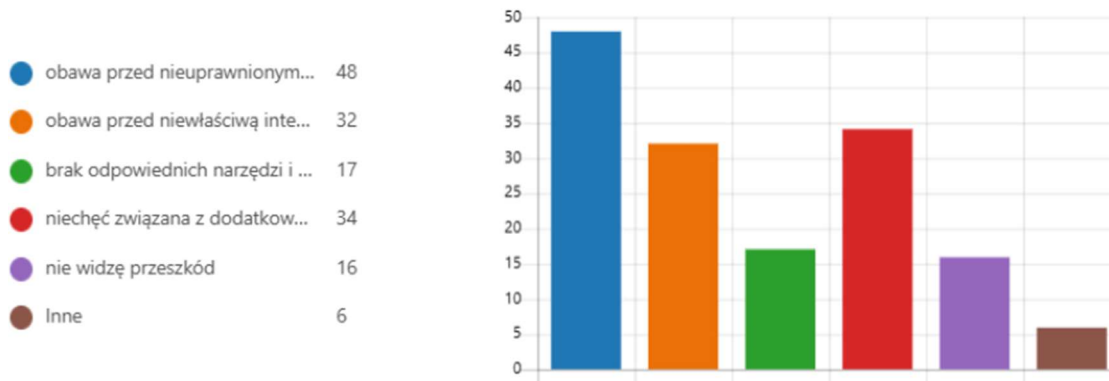

26. Czy widzisz jakieś przeszkody w udostępnianiu danych badawczych? Jeśli tak, jakie?

- obawa przed nieuprawnionym wykorzystaniem danych – 48 osób (31%)
- obawa przed niewłaściwą interpretacją danych – 32 osób (21%)
- brak odpowiednich narzędzi i infrastruktury do udostępniania danych – 17 osób (11%)
- niechęć związana z dodatkowym nakładem pracy – 34 osób (22%)
- nie widzę przeszkód – 16 osób (10%)
- inne – 6 osób (4%)

Inne odpowiedzi: „Sposób zapisu danych trudny do udostępnienia”, „nieuprawnione i komercyjne wykorzystanie danych; podszywanie się osób trzecich pod te dane”, „nieinteresujące”, „możliwość naruszania praw autorskich np. przez włączanie do zasobów używanych do trenowania AI”, „Dolary, dolary i jeszcze raz dolary...”, „dane są udostępniane zgodnie z polityką wydawcy”.

Czy widzisz jakieś przeszkody w udostępnianiu danych badawczych? Jeśli tak, jakie? (można zaznaczyć kilka opcji)

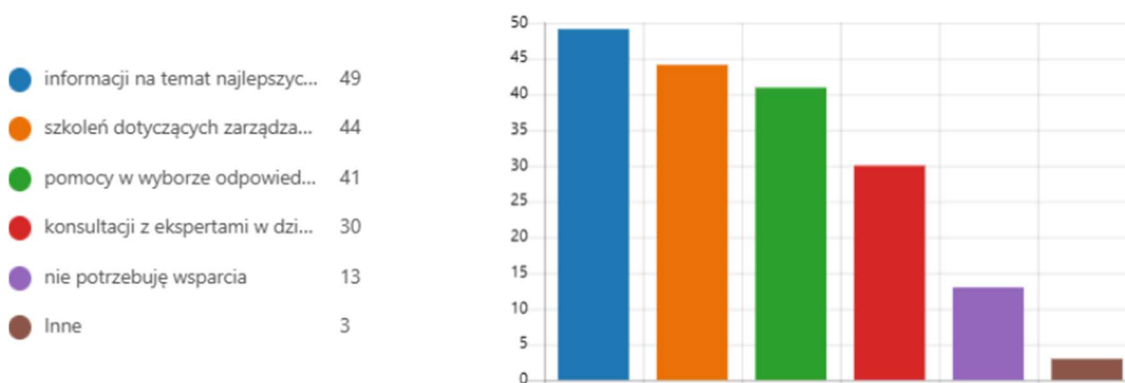
27. Jakiego wsparcia edukacyjnego oczekujesz w celu otwierania danych badawczych na Politechnice Krakowskiej?

- informacji na temat najlepszych praktyk w udostępnianiu danych – 49 osób (27%)
- szkoleń dotyczących zarządzania danymi badawczymi – 44 osób (24%)
- pomocy w wyborze odpowiednich narzędzi i technologii – 41 osób (23%)
- konsultacji z ekspertami w dziedzinie otwartej nauki – 30 osób (17%)
- nie potrzebuję wsparcia – 13 osób (7%)
- inne – 3 osoby (2%)

Inne odpowiedzi:

"Nie wiem czy mnożenie ilości repozytoriów to dobry pomysł. Jak mamy np europejskie Zenodo", „Naukowcy potrzebują odciążenia publikacyjno-administracyjnego a nie dodatkowych zadań administracyjnych, szkoleń itp. jest to przeciwnie skuteczne”, "potrzebuję wsparcia technicznego, żeby się dane dodawały bez mojego udziału".

Jakiego wsparcia edukacyjnego oczekujesz w celu otwierania danych badawczych na Politechnice Krakowskiej? (można zaznaczyć kilka opcji)

Wnioski z odpowiedzi na pytania 18-27:

Publikacje w otwartym dostępie: aż 75% respondentów (67 osób) zadeklarowało publikowanie w otwartym dostępie. To pokazuje, że OA staje się standardem na PK, choć 25% badanych nadal nie ma takiego doświadczenia. *Uwaga: warto byłoby w dalszej analizie sprawdzić korelację z grupą na uczelni (czy są to studenci czy raczej np. pracownicy nienaukowi).*

Deponowanie prac i danych badawczych: najczęściej wykorzystywanym repozytorium jest Repozytorium PK (43% odpowiedzi). Korzystanie z innych repozytoriów, takich jak Mendeley Data (6%), Zenodo (2%) czy ResearchGate, ma charakter marginalny. Z RODBUKa korzysta jedynie 8% respondentów, przy czym aż 22% nie wie o jego istnieniu. *Uwaga: tylko 7 osób zadeklarowało, że korzystało z zasobów RODBUKa. To niski odsetek, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że repozytorium jest współtworzone przez Politechnikę Krakowską.* Z kolei, 20 osób wprost zadeklarowało, że nie wiedziało o istnieniu RODBUKa, co może wskazywać na niedostateczną komunikację i promocję. Ponad 1/3 badanych nigdy nie zdeponowała swoich prac ani danych. *Uwaga: to duży odsetek (ponad 40%), co może sugerować: istnienie barier, braku nawyku deponowania danych lub brak danych do deponowania (w przypadku, jeżeli najwięcej osób w tej grupie to studenci studiów pierwszego stopnia czy pracownicy nie akademicy).*

Świadomość i kompetencje: tylko 7% osób posiada szczegółową wiedzę popartą praktyką w zakresie deponowania danych. Większość deklaruje jedynie ogólną orientację (40%) lub znajomość powierzchowną (39%), a 13% nigdy nie słyszało o tej możliwości. To wskazuje na znaczną lukę kompetencyjną. *Uwaga: razem z grupą „ogólnie się orientuję” stanowi to prawie 85% potencjalnych beneficjentów szkoleń lub materiałów edukacyjnych.*

Udostępnianie danych badawczych: dane badawcze publicznie udostępnia 18% badaczy, a 39% udostępnia je na życzenie innych. 13% nie udostępnia danych mimo ich posiadania, natomiast 29% nie dysponuje danymi do udostępnienia (np. z racji charakteru badań). W odpowiedziach otwartych najczęściej wskazywano: brak wiedzy, brak potrzeby, czasochłonność i obciążenie administracyjne, a także wątpliwości co do sensu udostępniania. Część osób wskazała na wymogi formalne (np. NCN), inni podnosili kwestie finansowe („You want my data – pay me”).

Postrzegane korzyści - najczęściej wymieniano:

- przyspieszenie rozwoju nauki i zwiększenie wiarygodności badań (po 58 wskazań) (*Uwaga: to pokazuje, że badacze postrzegają udostępnianie danych jako działanie prospołeczne i prorozwojowe w kontekście nauki jako dobra wspólnego*),
- większą widoczność badań (46) (*Uwaga: te odpowiedzi pokazują, że motywacje altruistyczne i strategiczne (widoczność, cytowania, prestiż) współistnieją w postrzeganiu otwartości danych*),
- wspieranie innych naukowców (45).

Niektórzy traktują otwieranie danych jedynie jako wymóg formalny.

Barieri i przeszkody - najczęściej wskazywano:

- obawy przed nieuprawnionym wykorzystaniem danych (48 osób, 31%),
- obawy przed niewłaściwą interpretacją (32 osoby, 21%),
- dodatkowe obciążenie pracą (34 osoby, 22%),
- brak narzędzi i infrastruktury (17 osób, 11%).

Jedynie 10% respondentów nie dostrzega przeszkód. W komentarzach pojawiły się także kwestie praw autorskich, wykorzystania danych w AI czy bariery finansowe.

Potrzeby edukacyjne i wsparcie - najczęściej oczekiwane formy wsparcia to:

- informacje o najlepszych praktykach (49 osób, 27%),
- szkolenia z zarządzania danymi (44 osoby, 24%),
- pomoc w wyborze narzędzi i technologii (41 osób, 23%),
- konsultacje eksperckie (30 osób, 17%).

Część badaczy podkreśla, że zamiast dodatkowych szkoleń potrzebuje przede wszystkim wsparcia technicznego i automatyzacji procesów.

Uwagi dodatkowe:

- Na Politechnice Krakowskiej możemy zaobserwować wysoką świadomość wartości publikowania w otwartym dostępie. Moglibyśmy wysunąć wniosek z odpowiedzi na pytanie 18, czy publikowanie w otwartym dostępie nie staje się już standardem. Trzeba tutaj jednak zachować ostrożność - po pierwsze nie znamy w tym momencie, w której grupie osób na uczelni odsetek osób niepublikujących w OA jest największy; po drugie badana próba nie stanowi próby reprezentatywnej.
- Tylko mała część respondentów posiada praktyczne kompetencje w zakresie deponowania danych. Większość deklaruje ogólną orientacją lub brak szczegółowej wiedzy. W dalszej analizie warto byłoby sprawdzić korelację pomiędzy tymi odpowiedziami a grupami osób na uczelni, stopniem kariery naukowej, itd.
- Największymi barierami w otwieraniu danych są: brak wiedzy, obawy prawne i etyczne (ponad połowa badanych obawia się nieuprawnionego wykorzystania danych podczas publikowania ich w otwartym dostępie) oraz dodatkowe obciążenia administracyjne.
- Potencjalne korzyści z udostępniania danych są dostrzegane, jednak w praktyce często przeważają trudności organizacyjne i brak motywacji.
- Ważną informacją jest ta, że bardzo mało osób zna repozytorium RODBUK, które Politechnika Krakowska współtworzy z innymi uniwersytetami.
- Istnieje silna potrzeba wsparcia instytucjonalnego – zarówno edukacyjnego (szkolenia, dobre praktyki), jak i technicznego (narzędzia, automatyzacja procesów).

Propozycje działań:

1. Zaplanowanie strategii dotyczącej promocji repozytorium RODBUK.
2. Tworzenie i udostępnianie materiałów edukacyjnych dotyczących najlepszych praktyk udostępniania danych – najlepiej w krótkiej, zwartej formie (filmy, grafiki), a dla żywiej zainteresowanych i dysponujących większą ilością czasu – dedykowane webinary, szkolenia, artykuły, przewodniki.
3. Utworzenie takiej infrastruktury, które nie będzie “komplikować życia naukowcom”, ale de facto usprawni im proces deponowania danych (np. proste, nieskomplikowane procedury, przejrzyste systemy, przewodniki, wsparcie merytoryczne redaktorów).
4. Zbudowanie zaufania do deponowania w otwartym dostępie - przejrzyste wyjaśnianie kwestii związanych z prawem autorskim, licencji. Dodatkowo, edukacja w zakresie zapobiegania niewłaściwemu wykorzystaniu danych.
5. Ostatnie kierunki działań bardzo potrzebne i cenne, ale niezależne jeszcze od nas to: docenienie czasu i wysiłku włożonego w przygotowanie danych do udostępnienia (np. jako element dorobku naukowego); zachęcanie do otwartości poprzez polityki instytucjonalne i grantowe (skuteczna motywacja do otwierania publikacji i danych przez naukowców).

Część 5. Zakończenie. Odpowiedzi na pytania 28-32

28. Jak często korzystasz z zasobów naukowych w otwartym dostępie (np. otwarte czasopisma, dane badawcze, zbiory bibliotek cyfrowych)?

Jedynie **2% (2 osoby)** ankietowanych nigdy nie korzystało z zasobów naukowych w otwartym dostępie. Kilka razy w roku korzystało **21% (19 osób)** badanych. Najwięcej odpowiedzi „kilka razy w miesiącu” zaznaczyło **40% (36)** respondentów. **36% (32 osoby)** korzysta kilka razy w tygodniu. Może być to związane z prowadzonymi projektami badawczymi/naukowymi, koniecznym rozwojem zawodowym i podnoszeniem kwalifikacji lub prowadzonymi zajęciami.

29. Których narzędzi otwartej nauki używasz? (można zaznaczyć kilka opcji)

Respondenci wymienili opcje:

- Otwarte czasopisma (np. PLOS) - 51 osób (57%)
- Repozytoria publikacji (np. Repozytorium PK) - 51 osób (57%)
- Otwarte książki (Wolne Lektury, Otwarte Podręczniki AGH, OpenStax) - 43 osoby (48%)
- Zdjęcia i grafika (np. Pixabay, Canva) - 42 osoby (47%)
- Materiały filmowe i dźwiękowe (np. Vimeo, ccMixter) - 42 osoby (47%)
- Otwarte dane badawcze (np. Mendeley Data, RODBUK) - 12 osób (14%)
- Otwarte zasoby edukacyjne np. e-kursy (np. Delta PK, Navoica, Coursera) - 12 osób (14%).

Jedna sugestia: „Jeśli byłby by fundusze, widział bym sens zeskanowania dawnych zbiorów czasopisma naukowego PK, np. w chemii jest tam masa ciekawych informacji.”

Większość badanych korzysta z Repozytorium PK.

Pozostałe narzędzia prawdopodobnie używane są w ramach prowadzonych zajęć dydaktycznych ze studentami lub projektach naukowo-badawczych.

30. Czy uważasz, że wdrażanie dobrych praktyk otwartej nauki (m.in. otwartego publikowania, otwartych danych badawczych, otwartych zasobów edukacyjnych itd.) powinno być rekomendowane studentom i młodym naukowcom?

Ankietowani zgodzili się, że wdrażanie dobrych praktyk powinno być rekomendowane. Na „TAK” było **79% (70)** respondentów.

Nie zgodziło się **6% (5osób)**, a **16% (14 osób)** nie miało zdania.

Na podstawie zebranych danych nie można stwierdzić o motywach, powodach sprzeciwu czy niezdecydowania.

31. Co sprawia Ci trudność w korzystaniu z otwartych zasobów naukowych? (można zaznaczyć kilka opcji)

Najwięcej trudności w korzystaniu z otwartych zasobów sprawia ankietowanym ich zbyt mała ilość przy jednoczesnym zróżnicowaniu platform i formatów. Po **33% (30 osób)** odpowiedzi.

„Zróżnicowanie platform i formatów ;jest ich wszystkich za dużo. zróbcie jedną porządną i działającą.” – sugestia jednego z badanych.

Brak pewności czy poszukiwane informacje są wiarygodne i zweryfikowane – **30% (27 osób)**.

Brak umiejętności wyszukiwania zasobów deklaruje aż **19% (17 osób)** respondentów.

Brak problemów deklaruje **27% (24 badanych)**.

Inne odpowiedzi (pojedyncze):

- Brak jasnej informacji o licencji.
- Nie przychodzi mi do głowy, żeby szukać danych w RODBUK czy innych, ale korzystam często z danych spektroskopowych na NIST, SDBS, czy BioRad.

32. Z jakich form poszerzania wiedzy i umiejętności związanych z otwartą nauką chciałbyś / chciałabyś skorzystać? (można zaznaczyć kilka opcji)

57% ankietowanych (**51osób**) wyraziło potrzebę uzyskania informacji na stronie uczelni, najlepiej w dedykowanej zakładce. Prawdopodobnie zakładka na stronie PK.

Na drugim miejscu (**53% - 47 osób**) znalazły się warsztaty i szkolenia.

Materiały audiowizualne wskazało **39% (35) ankietowanych**, 32% wykłady i seminaria (**29 osób**).

Kurs na platformie Delta-PK wybrało **25% (22) respondentów**. Można przypuszczać, że najchętniej połączyliby wszystkie opcje w dedykowanej zakładce lub kursach w Delta PK.

Wsparcia od promotora potrzebowałoby **11% (10 osób)** – studenci i doktoranci.

Jednostkowe odpowiedzi: „nie chcę”, „nie chciałbym”, „nie potrzebuję”, „nie mam na to czasu”, „z żadnych, to nie zadanie naukowca”.

Opracowanie wyników ankiety dotyczącej otwartej nauki na Politechnice Krakowskiej, z podziałem na części oraz wnioskami ogólnymi.

Formularz ankiety został przygotowany w formie elektronicznej (za pomocą aplikacji MS Forms) i udostępniony online – m.in. na stronach internetowych Biblioteki PK i Politechniki Krakowskiej, w mediach społecznościowych BPK i PK, za pośrednictwem adresów e-mail pracowników PK oraz w Serwisie Informacyjnym Pracowników PK - w okresie od 19 maja do 15 lipca 2025 r.

Cel badania: poznanie poziomu świadomości, postaw i praktyk pracowników, doktorantów i studentów Politechniki Krakowskiej wobec otwartej nauki oraz identyfikacja barier i potrzeb w tym obszarze, przy czym wyniki mają charakter poglądowy ze względu na niereprezentatywną, niewielką liczbę respondentów.

Założenia próby reprezentatywnej:

Poziom ufności 95% ($Z = 1,96$), najbardziej konserwatywne $p = 0,5$, oraz margines błędu $e = 5\%$ ($0,05$). Cała społeczność akademicka (razem), $N = 11\,580 + 1\,942 = 13\,522$ (dane PK z grudnia 2024). $(n_0 - 1) / N = 383.16 / 13522 \approx 0.02833$

$n = 384.16 / (1 + 0.02833) \approx 373.574$

Zalecana liczba: 374 respondentów.

Liczba respondentów, która wzięła udział w badaniu ankietowym: 89

Część 1. Informacje ogólne

Profil respondentów: dominują pracownicy badawczo-dydaktyczni (57 osób), głównie w wieku 36-49 lat, ze stopniem doktora lub magistra. To wskazuje, że największe zainteresowanie otwartą nauką dotyczy osób w średniej fazie kariery akademickiej.

Reprezentacja wydziałów: największy udział ma Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej (30 osób), co koresponduje z faktem, że chemicy dominują także wśród wskazywanych dyscyplin. Wysoka reprezentacja Biblioteki (10 osób) świadczy o zaangażowaniu tej jednostki w działania pro-OA.

Stopnie i tytuły: przewaga doktorów (31) i magistrów (25). Profesorowie i dr hab. są mniej liczni, co może oznaczać mniejsze zaangażowanie lub inną percepcję OA wśród starszych naukowców.

Publikacje i projekty: większość badaczy publikuje prace afiliowane do PK (68 osób), a niemal połowa (48 osób) prowadzi lub prowadzi projekty badawcze. Ciekawostką jest brak afiliacji publikacji u części badaczy prowadzących projekty – w tym jednego profesora – co może wynikać z braku świadomości lub błędu.

Wnioski: Najbardziej aktywną i świadomą grupą w kontekście OA są doktorzy i magistry z wydziałów technicznych (zwłaszcza chemicznych), w średnim wieku (36-49 lat), aktywni publikacyjnie i projektowo. Osoby bez tytułów naukowych rzadziej afiliują publikacje i częściej nie publikują w ogóle.

Część 2. Świadomość otwartej nauki

Znajomość pojęcia: 78 respondentów deklaruje znajomość terminu „otwarta nauka”. Jest to wysoki poziom rozpoznania samego pojęcia, jednak świadomość praktycznych rozwiązań i narzędzi OA jest zauważalnie niższa.

Percepcja działań PK: ponad połowa ankietowanych uważa, że Politechnika Krakowska promuje otwartą naukę, ale aż 23 osoby odpowiedziały „nie wiem”, co wskazuje na niedostateczną komunikację w tym obszarze.

Zakładka „Otwarta Nauka” (BPK): znajomość zakładki zadeklarowało 36 osób, jednak większość respondentów nie orientuje się w jej zawartości. Wskazywane braki to m.in.: brak instrukcji, brak jasnych wytycznych finansowych, brak bezpośredniego kontaktu z osobą odpowiedzialną oraz zbyt rzadkie aktualizacje.

Polityka Otwartego Dostępu (POD): 1/3 respondentów zna treść dokumentu, 1/3 jedynie o nim słyszała, a 1/3 nie wie o jego istnieniu. Świadczy to o niskiej widoczności i niewystarczającej promocji POD.

Bariery i przeszkody: najczęściej wymieniane to: brak jasnych zasad finansowania publikacji (25 osób), obawy związane z udostępnianiem danych badawczych (20) oraz kwestie prawne (12).

Korzystanie i zaangażowanie: z otwartych zasobów korzysta 66 osób, a 68 zadeklarowało chęć uczestnictwa w wydarzeniach i szkoleniach dotyczących otwartej nauki. Jedynie 12 osób podało własne rekomendacje, co może świadczyć o ograniczonym poczuciu sprawczości.

Wnioski: Większość respondentów zna pojęcie „otwartej nauki” i dostrzega działania PK w tym obszarze, choć ponad 25% nie ma zdania lub nie jest świadoma istnienia uczelnianych inicjatyw. Znajomość zasobów i dokumentów instytucjonalnych, takich jak zakładka „Otwarta Nauka” czy Polityka Otwartego Dostępu, pozostaje ograniczona. Główne bariery to brak jasnych zasad finansowania, obawy dotyczące udostępniania wyników badań oraz niedostateczna komunikacja. Jednocześnie widoczna jest wysoka gotowość do uczestnictwa w szkoleniach i wydarzeniach, co wskazuje na potrzebę wzmocnienia wsparcia merytorycznego, edukacyjnego i technicznego.

Część 3. Otwarte publikowanie

Doświadczenie: 75% badaczy publikuje już w otwartym dostępie, co pokazuje, że model OA stopniowo staje się standardem na PK.

Repozytoria: najczęściej wykorzystywanym narzędziem jest Repozytorium PK (43 osoby). Jednocześnie 36 respondentów nigdy nie zdeponowało w nim swoich prac. Korzystanie z repozytorium RODBUK pozostaje bardzo ograniczone - zadeklarowało je jedynie 7 osób.

Wnioski: Otwarte publikowanie staje się powszechną praktyką, jednak proces deponowania prac wymaga dalszej popularyzacji, szczególnie w odniesieniu do nowych repozytoriów, w tym dedykowanego danym badawczym, a współtworzonego przez Politechnikę Krakowską, RODBUKa.

Część 4. Otwarte dane badawcze

Poziom wiedzy i doświadczenia: jedynie 7% respondentów posiada praktyczne doświadczenie w deponowaniu danych badawczych; większość deklaruje wiedzę ogólną lub powierzchowną.

Udostępnianie danych: dane badawcze publicznie udostępnia 18% badaczy, 39% przekazuje je na życzenie, 13% nie udostępnia wcale, a 29% nie dysponuje danymi. Najczęstsze powody nieudostępniania to brak wiedzy, brak potrzeby, czasochłonność i dodatkowe obciążenie pracą.

Korzyści: najczęściej wskazywane zalety otwierania danych to: przyspieszenie rozwoju nauki i wzrost wiarygodności badań (po 58 wskazań), zwiększenie widoczności prowadzonych prac (46) oraz wspieranie innych badaczy (45).

Bariery: główne przeszkody to obawa przed kradzieżą lub nieuprawnionym wykorzystaniem danych (48 i 32 wskazania), dodatkowa praca związana z przygotowaniem materiałów (34) oraz brak odpowiednich narzędzi i rozwiązań technicznych (17).

Oczekiwania: respondenci oczekują przede wszystkim: informacji o dobrych praktykach (49), szkoleń z zakresu zarządzania danymi (44), pomocy w zakresie narzędzi i technologii (41) oraz możliwości konsultacji z ekspertami (30). Część podkreśla jednak, że zamiast kolejnych szkoleń woli konkretne rozwiązania techniczne i automatyzację procesów.

Znajomość repozytoriów: 75% respondentów publikuje w otwartym dostępie, ale tylko 43% deponuje prace i dane w Repozytorium PK. Znajomość repozytorium RODBUK jest ograniczona - korzysta z niego jedynie 8% badaczy, a 22% w ogóle nie zna jego istnienia.

Wnioski: udostępnianie danych nie jest jeszcze powszechną praktyką na PK. Największe bariery mają charakter prawny, etyczny i organizacyjny, a dodatkowym utrudnieniem jest brak kompetencji i narzędzi wspierających proces. Widać wyraźne zapotrzebowanie na lepszą komunikację, praktyczne wsparcie techniczne i jasne wytyczne instytucjonalne, które mogłyby ułatwić otwieranie danych badawczych.

Część 5. Zakończenie - korzystanie z otwartych zasobów i rekomendacje

Zainteresowanie dalszym udziałem: 68 osób zadeklarowało chęć uczestnictwa w wydarzeniach i działaniach związanych z otwartą nauką. To ponad połowa respondentów, co wskazuje na potencjał do budowania aktywnej społeczności OA na PK.

Sugestie i komentarze: tylko 12 osób przedstawiło swoje propozycje, co może świadczyć o ograniczonej aktywności lub braku poczucia sprawczości wśród badaczy. Zgłaszane uwagi dotyczyły przede wszystkim:

- potrzeby intensywniejszej promocji i lepszej komunikacji działań OA na PK,
- zapewnienia stabilnego wsparcia finansowego dla publikacji w OA,
- uproszczenia procedur deponowania prac i danych badawczych,
- organizacji bardziej praktycznych szkoleń i wskazówek dostosowanych do realnych potrzeb naukowców.

Korzystanie z otwartych zasobów: aż 98% respondentów korzysta z zasobów otwartego dostępu, z czego większość regularnie (kilka razy w miesiącu lub tygodniu). Najczęściej używane narzędzia to otwarte czasopisma i Repozytorium PK (57%), a także otwarte książki i multimedia (47–48%).

Postrzeganie dobrych praktyk OA: 79% ankietowanych uważa, że dobre praktyki otwartej nauki powinny być rekomendowane studentom i młodym naukowcom. Największymi trudnościami w korzystaniu z otwartych zasobów są: rozproszenie i zróżnicowanie platform (33%), brak pewności co do wiarygodności materiałów (30%) oraz ograniczone umiejętności wyszukiwania (19%). Najbardziej preferowane formy poszerzania wiedzy to dedykowana zakładka informacyjna na stronie uczelni (57%) oraz warsztaty i szkolenia (53%).

Wnioski: respondenci są otwarci na dalsze działania i współpracę, ale nie zawsze wiedzą, w jaki sposób mogą aktywnie uczestniczyć w inicjatywach OA. Niski odsetek konkretnych sugestii wskazuje, że społeczność naukowa oczekuje przede wszystkim jasnych wytycznych i gotowych rozwiązań, a nie ogólnych konsultacji. Badanie potwierdza potencjał rozwoju OA na PK, pod warunkiem wprowadzenia systemowych ułatwień, lepszej komunikacji i stabilnego wsparcia instytucjonalnego.

Wnioski ogólne

Na Politechnice Krakowskiej otwarta nauka jest w fazie rozwoju – otwarte publikowanie jest znane i praktykowane, natomiast otwarte dane badawcze wymagają silniejszego wsparcia edukacyjnego i infrastrukturalnego. Największymi wyzwaniem pozostają niedostateczna wiedza, obawy dotyczące praw i ryzyka, a także brak wygodnych narzędzi i jasnych procedur. Potrzebne są

kompleksowe działania promocyjne, edukacyjne i organizacyjne, które wzmocnią kulturę otwartości i ułatwią badaczom oraz studentom uczestnictwo w otwartej nauce.

Całość ankiety pokazuje, że świadomość OA istnieje, ale praktyczne wdrożenie wymaga mocnego wsparcia instytucjonalnego – organizacyjnego, technicznego i finansowego. Otwarty dostęp w zakresie publikacji staje się powoli standardem, ale w zakresie danych badawczych – dopiero raczkuje. Największe bariery to: brak wiedzy, brak jasnych zasad finansowania, obawy o bezpieczeństwo i wykorzystanie danych, a także nadmiar obciążeń administracyjnych.

RODBUK, pomimo, że PK współtworzy to repozytorium, jest słabo rozpoznawalny.

Respondenci zasygnalizowali potrzebę wsparcia instytucjonalnego w temacie Otwartej Nauki: edukacyjnego (szkolenia, przewodniki, konsultacje) oraz technicznego (narzędzia, automatyzacja, infrastruktura). Odpowiedzi sugerują też brak jednolitej polityki informacyjnej – dokumenty (np. POD) i zasoby (strona BPK) są mało znane i niedostatecznie promowane.

Różnorodne postawy wobec ON i OA – część osób podkreśla korzyści dla nauki i transparentności, inni traktują OA jako wymóg formalny lub „obciążenie”.

Podsumowanie i propozycje dalszych kierunków działań

Analiza odpowiedzi z ankiety dotyczącej otwartej nauki na Politechnice Krakowskiej pokazuje, że społeczność akademicka posiada zróżnicowany poziom świadomości i wiedzy na temat otwartej nauki, a także zróżnicowane potrzeby wsparcia i bariery w jej wdrażaniu.

Mimo, że na Politechnice Krakowskiej istnieje zainteresowanie otwartą nauką, występują poważne bariery praktyczne. Publikacje w OA są coraz powszechniejsze, natomiast otwarte dane wymagają intensywnego wsparcia i edukacji. Kluczem do rozwoju OA na PK będzie:

- lepsza komunikacja i promocja działań,
- silniejsze wsparcie instytucjonalne (finansowe, organizacyjne, techniczne),
- stopniowe budowanie kultury otwartości, w której OA nie jest jedynie wymogiem, lecz elementem rozwoju nauki i prestiżu uczelni.

Możliwe kierunki działań:

1. Promocja i komunikacja – intensyfikacja kampanii informacyjnych o otwartej nauce, Repozytorium PK i RODBUK, a także rozbudowa i aktualizacja zakładki Otwarta Nauka na stronie BPK z praktycznymi wskazówkami dotyczącymi publikowania i deponowania danych (lub, w powiązaniu ze stroną PK, nowa strona ON).
2. Edukacja i wsparcie – przygotowanie przystępnych materiałów (infografiki, krótkie filmy, przewodniki), regularne szkolenia i webinary, konsultacje eksperckie oraz kursy e-learningowe dla różnych grup odbiorców, w tym studentów i doktorantów.
3. Infrastruktura i narzędzia – uproszczenie procesów deponowania poprzez integrację systemów i automatyzację procedur, zapewnienie wsparcia technicznego oraz jasnych wytycznych dotyczących praw autorskich i licencji.
4. Motywacja i kultura otwartości – docenianie otwartych publikacji i danych w ewaluacji dorobku, uwzględnianie OA w kryteriach grantowych i awansach, a także kampanie podkreślające korzyści społeczne i naukowe otwartej nauki (na poziomie uczelni? kraju?).
5. Integracja zasobów – stworzenie zintegrowanego portalu otwartej nauki na stronie PK, gromadzącego repozytoria, materiały edukacyjne i informacje o szkoleniach w jednym miejscu oraz standaryzacja zasad korzystania z otwartych zasobów, aby ograniczyć rozproszenie i zwiększyć ich dostępność.

Kraków, 12 września 2025 r.